

Asia

Ympäristöneuvosto 26.6.2019

Kokous

Ympäristöneuvosto 26.06.2019

Ympäristöministerit hyväksyivät päätelmät aiheesta "Kestävä kemikaalipolitiikka - kohti unionin strategiaa". Keskustelussa jäsenmaat korostivat tarvetta EU:n myrkyttömän ympäristön strategian kehittämiseksi, sekä vaarallisten aineiden ja erityistä huolta aiheuttavien aineiden rajoittamiselle ja korvaamiselle.

Neuvostossa hyväksyttiin myös yleisnäkemyks vedent uudelleenkäyttöasetuksesta. Suurin osa jäsenmaista kannatti yleisnäkemyksiä ja vain Saksa ja Slovakia pidättäytyivät äänestämästä. Ehdotusta pidetään tärkeänä keinona kiertotalouden edistämiseksi ja ilmastomuutoksen haasteisiin vastaamiseksi. Keskeisimmät elementit keskustelussa olivat asetettujen minimivaatimusten taso ja uudelleenarviointi tieteellisen tiedon vaatiessa, sekä jäsenvaltioiden mahdollisuus päättää harjoittavatko ne veden uudelleenkäyttöä.

Lisäksi keskusteltiin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnista. Puheenvuoron käyttäneet jäsenmaat pitivät EIR-prosessia hyvänä työkaluna ympäristöpolitiikan täytäntöönpanon tason ja puutteiden arvioimiseksi. Jäsenmaat tukivat komission näkemystä täytäntöönpanoon vaikuttavista tekijöistä, kuten hallinnon roolia, eri hallinnon tasojen välisen yhteistyön merkitystä, ympäristö- ja ilmastopolitiikan integroimista eri politiikan aloihin, sekä politiikan johdonmukaisuuden merkitystä.

Muissa asioissa keskusteltiin viimeaikaisten kansainvälisten kokousten tuloksista, visiosta EU:n pitkän aikavälin ilmastostrategiaksi, kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista, sekä mahdollisista EU:n toimista puhtaan liikkuvuuden edistämiseksi. Puheenjohtaja informoi neuvostoa käsittelyssä olevista lainsäädäntöehdotuksista.

Kokouksen päätteeksi Suomi esitteli tulevan puheenjohtajuuskautensa ohjelman.

1. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtajamaa Romanian ympäristöministeri Grădăraș Leocadia Gavrilescu esitteli ympäristöneuvoston esityslistan. SE pyysi julkiseksi kemikaalipäätelmien hyväksymistä koskevaa asiakohtaa. Ehdotus hyväksyttiin. Esityslista hyväksyttiin.

2. A-kohtien hyväksyminen

Lainsäädäntöasiat hyväksyttiin listan 10457/1/19 mukaisesti.

Muut kuin lainsäädäntöasiat hyväksyttiin listan 10393/1/19 mukaisesti.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Päätelmät aiheesta ”Kestävä kemikaalipolitiikka – kohti unionin strategiaa”

Hyväksyminen

Ministeri Gavrilescu esitteli asian ja painotti kestävän kemikaalipolitiikan olevan terveydelle ja ympäristölle tärkeä asia ja edistävän siirtymää aitoon kiertotalouteen. Vuonna 2013 neuvosto ja parlamentti hyväksyivät 7. ympäristöalan toimintaohjelman (7EAP), johon lukeutuu toimenpiteitä kemikaalien käyttöön liittyvien riskien ehkäisemiseksi. Tämän lisäksi nyt ehdotetut päätelmät pohjautuvat komission tiedonantoihin muovistrategiasta (1/2018), REACH-asetuksen tarkastelusta (3/2018), sekä erilaisista haitta-aineista. Päätelmissä korostetaan kansainvälisen kemikaalien hallinnan strategisen lähestymistavan (SAICM) mukaisen prosessin tärkeyttä kehitettäessä mahdollista uutta kehystä kemikaalien ja jätteiden kestävälle hallinnalle vuoden 2020 jälkeen. Päätelmissä katetaan mm. myrkyttömän ympäristön strategia, lääkeaineet, hormonitoimintaa häiritsevät aineet sekä nanomateriaalit. Päätelmiin lisättiin viimemetreillä vapaakauppaa koskeva resitaali, jonka mukaan kauppasopimuksissa on huomioitava mm. ympäristön- ja terveydensuojelu, EU, standardit ja parhaat käytännöt kestävän kehityksen edistämiseksi.

Komissio pitää päätelmiä tervetulleena, kemikaalisektori on EU:lle strateginen.

Kemikaaliturvallisuudessa on saatu jo paljon aikaan: REACH-asetus hyväksyttiin 13 vuotta sitten ja CLP-asetus 11 vuotta sitten. Komissio julkaisi viime vuonna toimivuustarkastelun tulokset REACH-asetuksen toiminnasta. Nyt komissio on käynnistänyt konsultaation ratkaisuvaihtoehdoista rajapinnan aikaansaamiseksi kemikaaleja, tuotteita ja jätteitä koskevan lainsäädännön osalta. Komissio julkaisi 25.6.2019 toimivuustarkastelun tulokset EU:n kemikaalilainsäädännöstä pl. REACH-asetus. Komissio on toteuttanut 7EAP:n toimia, kuten kattavan viitekehysten hormonitoimintaa häiritsevien aineiden osalta, muuttanut REACH-asetuksen liitteitä koskien nanomateriaalien tietovaatimuksia, ja puuttunut esineissä oleviin aineisiin jättepuitedirektiivin määräysten kautta. Myöhemmin tänä vuonna komissio julkistaa edistymisraportin kemikaaliseoksista. Komissio pitää päätelmien vaatimusta Euroopan kemikaalivirasto ECHA:n kestävästä rahoituksesta tervetulleena. ECHA:n rahoitus on myös osa EU:n monivuotisesta rahoituskehiksestä (MFF) käytäviä neuvotteluja.

Neuvoston keskustelussa 22 jäsenmaata (SE, BE, DE, ES, LU, CZ, IT, SI, CY, FR, AT, EE, HU, NL, LT, PT, HR, PL, DK, UK, MT, FI) käytti puheenvuoron ja kannatti yksimielisesti päätelmien hyväksymistä.

Useat jäsenmaat (SE, BE, LU, NL, FR, EE, LT, HU, PT, CY, HR) korostivat tarvetta EU:n myrkyttömän ympäristön strategian kehittämiseksi osana 7. ympäristöalan toimintaohjelman toimia. SE pitää myrkyttömän ympäristön strategiaa olennaisen tärkeänä EU:n kemikaalipolitiikalle tulevaisuudessa, ja näkee, että strategian tulisi heijastella 7EAP:ssa sovittuja keskipitkän- ja pitkän aikavälin tavoitteita. LU pitää tärkeänä, että myrkyttömän ympäristön strategia laaditaan ennen vuoden 2020 loppua.

Useat jäsenmaat (BE, DE, ES, NL, FR, LT, HR) pitivät tärkeänä vaarallisten aineiden ja erityistä huolta aiheuttavien aineiden rajoittamista ja korvaamista. BE, ES, DK, IT, CZ, SI ja UK korostivat tässä yhteydessä hormonitoimintaa häiritseviä aineita. BE mukaan näille aineille altistumisen vähentämisen

tulisi olla myrkyttömän ympäristön strategian tavoitteena. DK mukaan strategian tulisi sisältää konkreettinen toimintasuunnitelma ja kunnianhimoiset aikarajat hormonitoimintaa häiritsevien aineiden altistumisen ehkäisemiseksi. ES mielestä KOM tulisi identifioida hormonitoimintaa häiritsevien aineiden osalta prioriteetit ja tavoitteet uudessa EAP:ssa.

CZ pitää prioriteettina tieteelliseen todistusaineistoon pohjautuvaa kemikaalien arviointi- ja hyväksymismenettelyä, joka kattaisi kaikki eri aineet, kuten nanomateriaalit, lääkeaineet ja hormonitoimintaa häiritsevät aineet. IT ja CZ mukaan hormonaalisten haitta-aineiden riskianalyysin tulisi ottaa huomioon aineiden yhteisvaikutukset (ns. cocktail-vaikutukset). IT mukaan hormonitoimintaa häiritsevien aineiden luokittelulle tulisi kehittää harmonisoidut, tieteeseen pohjaavat kriteerit, ja vuoteen 2020 mennessä laatia lista erityisesti huolta aiheuttavista aineista. UK odottaa komission toimivuustarkastelua ja tietoa seuraavista askeleista hormonitoimintaa häiritsevien aineiden osalta.

SE vaatii kunnianhimoisempia ja nopeita toimia kansainvälisellä ja EU-tasolla monien kemikaalien rajoittamiseksi. SE ja Uruguay käynnistivät viime vuonna kunnianhimoisen korkean tason aloitteen kemikaaleihin liittyen vuodesta 2020 eteenpäin, ja allianssi on avoinna kaikille. SE, IT ja NL pitävät tärkeänä, että PFAS-yhdisteiden (perfluoratut alkyylilyhdisteet) käyttöä rajoitetaan, ja toivovat komissiolta toimintasuunnitelmaa vaarallisten aineiden käytön lopettamiseksi. SE, BE, IT, SI ja CY korostivat puheissaan lääkeaineiden vaikutusten arviointia, tutkimusta ja toimia altistumisen vähentämiseksi.

FR ja DE painottivat nanomateriaalien ja REACH-asetuksen täytäntöönpanon merkitystä. MT mukaan strategia joka huomioisi hormonaaliset haitta-aineet, nanomateriaalit, lääkeaineet ja REACH-täytäntöönpanon edistäisi kemikaalilainsäädännön yhdenmukaisuutta ja tehokkuutta. PL ja LU ehdottivat REACH-asetuksen ainelistalle lisättäväksi erityistä huolta aiheuttavat aineet, ml. hormonaaliset haitta-aineet. IT mukaan REACH-asetuksen rajoittavaa vaikutusta tulisi laajentaa koskemaan tuotteet EU:sta ja sen ulkopuolelta.

LU, SI, FR, ES ja LT kannattavat lauseketta kauppasopimuksista. FR ja ES mukaan EU:n standardien tulisi päteä myös EU:n ulkopuolelta tuleviin tuotteisiin, ja ympäristötavoitteiden tulee olla linjassa kauppapolitiikan kanssa. LU mukaan EU:n sääntöjen tulisi toimia ohjenuorana muille maille. SI mukaan ihmisten ja ympäristön terveyden kannalta on tärkeää taata tasapuolinen kohtelu EU:sta ja EU:n ulkopuolelta tuleville tuotteille. ES ja SI korostivat tässä tulliviranomaisten roolia.

DE, NL, FR ja IT näkevät päätelmien antavan ohjeistusta tulevan komission jatkotyöhön. Strategisella puolella ES toivoo, että komissio arvioisi kemikaaliasiat tarkasti seuraavassa työohjelmassaan, ja ottaisi erityisesti huomioon hormonaaliset haitta-aineet. HR mukaan EU:n kemikaalistrategian tavoitteena tulisi olla kattava EU:n kemikaalipolitiikka, joka olisi strategisten toimenpiteiden pohja lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja jossa esitettäisiin sektorikohtaisia toimenpiteitä kemikaaleja koskien. HR mukaan vihreä kemikaalipolitiikka integroitava muille sektoreille. LT toivoi nanomateriaalien määritelmää.

Päätelmien nähdään olevan linjassa kiertotalousperiaatteen kanssa (ES, IT, AT, EE, MT). SE, EE ja MT mukaan kemikaalien asianmukainen hallinta osaltaan edistää kestävä kehityksen tavoitteita. DE pitää SAICM-prosessia kestävä kemikaalihallinnan pohjana tärkeänä. LU ja DK olisivat toivoneet kunnianhimoisempia päätelmiä. LU toivoo, että vuonna 2020 hyväksyttäisiin kunnianhimoinen kemikaalistrategia. UK toivoo EU:n laajuista kemikaalistrategiaa, jolla puututtaisiin merkittävimpiin riskeihin.

BE mukaan kestävään ja vihreään kemikaalipolitiikkaan pyrkimiseksi tulisi tukea tutkimus- ja innovaatiokehitystyötä. HR toivoi vihreän ja kestävä kemikaalipolitiikan integroimista muille

sektoreille. AT ja NL korostivat linkkiä Horisontti Eurooppa -tutkimusohjelmaan. NL mukaan varhaisen riskinarviointijärjestelmän kehittäminen vaatii tieteellisen tiedon hyödyntämistä entistä paremmin.

Useat maat näkivät ECHA:n roolin kasvavan tulevaisuudessa entisestään, ja pitivät tärkeänä ECHA:n rahoituksen turvaamista (LU, SI, CY, NL, MT, IT). DE, SI, NL ja AT pitää tärkeänä ihmisten biomonitoroinnin kehittämistä edelleen. AT korosti myös tulevaisuuden kysymysten, kuten kemikaalien liisaamisen roolia. CY mukaan täytyy lisätä ponnisteluja sen varmistamiseksi, että myös pk-yritykset ovat mukana huolta aiheuttavien aineiden valvonnassa. EE mukaan EU:n 8. ympäristötoimintaohjelman (8EAP) on tuettava pitkän aikavälin strategista lähestymistapaa EU:ssa.

FI kiitti Romaniaa tärkeästä työstä päätelmien parissa. FI mukaan jatkoon kannalta tärkeää on tarkastella jo olemassa olevia toimia, kuten 7EAP:n tavoitteita kestävä kehityksen osalta. FI kannattaa huolta aiheuttavien kemikaalien korvaamista turvallisemmilla vaihtoehdoilla tai muilla kuin kemiallisilla teknologioilla. FI mukaan REACH-asetuksen tehokas toimeenpano ja ECHA:n toiminnan turvaaminen kestäväällä rahoituksella oltava prioriteetti.

Puheenjohtajamaa Romanian ehdotus päätelmiksi (102709/19) sai laajaa tukea, ja neuvosto hyväksyi keskustelukierroksen päätteeksi ehdotuksen muuttumattomana.

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

4. Veden uudelleenkäyttöasetus

Yleisnäkemys

Romanian vesi- ja metsäministeri Ioan Deneș esitteli asian. Komissio julkaisi asetusehdotuksen 28.5.2018. Romanian kaudella neuvoston työryhmä kokoontui lähes kerran kuukaudessa valmistelevaan yleisnäkemyksiä. Kolmikantaneuvottelut ja mahdollinen asetuksen hyväksyntä ajoittuvat Suomen puheenjohtajuuskaudelle.

Asetusehdotus ei velvoita jäsenvaltiota käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöön. Jäsenvaltio voi itse päättää, kuinka paljon uudelleenkäyttöön kannustetaan sekä asettaa käytölle riskienarvioinnin perusteella vähimmäisvaatimuksia tiukempia ehtoja. Jäsenmaiden esittämien huolien takia ja nouseviin riskeihin varautumisen parantamiseksi neuvoston yleisnäkemykseen lisättiin kohta, joka velvoittaa komission uudelleentarkastelemaan asetuksen vähimmäislaatuvaatimuksia uuden tieteellisen ja teknisen kehityksen valossa. Lisäksi komissiolla on mahdollisuus antaa riskien hallintaa koskevia delegoituja säädöksiä viisi vuotta asetuksen voimaan tulon jälkeen.

Komission mukaan asetus on tärkeä osa kiertotalousstrategiaa ja tärkeä työkalu ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Komissio tukee saavutettua kompromissia. Jäsenmaiden turvallisuushuolet on otettu huomioon ja vedenlaatustandardit pohjautuvat tieteelliseen tietoon, ja takaavat korkean terveyden ja ympäristönsuojelun tason.

Keskustelussa 24 jäsenmaata käytti puheenvuoron. Suurin osa jäsenmaista kannatti yleisnäkemyksiä ja vain DE ja SK pidättäytyivät äänestämästä. Kaiken kaikkiaan maat pitivät ehdotusta tärkeänä.

Ehdotusta pidettiin tärkeänä keinona kiertotalouden edistämiseksi (IT, ES, EE, CY, SK) ja ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaamiseksi (IT, ES, LU, EE, CY, CZ, LT, SK, LU, LT). IT, CY, HU mukaan ehdotus vahvistaa vesiresurssien suojelua. LU mukaan veden niukkuus on horisontaalinen ja monimutkainen ongelma ja osa koko ruoantuotantoketjua.

SI, PL, LT, NL, AT, SK, LV kannattavat jäsenvaltioiden mahdollisuutta päättää harjoittavatko ne käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöä keinokasteluun. Lisätty kohta takaa joustavuuden maille joilla ei tarvetta veden uudelleenkäytölle tällä hetkellä. PT, IT, MT eivät kannata kyseistä kohtaa. PT mukaan lainsäädännön tulisi rohkaista veden uudelleenkäyttöön, MT on huolissaan, että kohta voi vähentää veden uudelleenkäytön merkitystä.

CY, ES, IT, PT, HU, MT kärsivät veden niukkuudesta, ja pitävät veden uudelleenkäyttöä tärkeänä työkaluna tähän ongelmaan vastaamisessa. CY kertoo maalla olevan tiukempia malleja ja omia systeemejä paikallisiin tarpeisiin vastaamiseksi. CY on investoinut paljon tähän alaan ja tulee tulevaisuudessa investoimaan. CY ja MT mukaan ehdotuksen tulisi olla joustava jäsenmaille, jotka jo harjoittavat veden uudelleenkäyttöä. HU mukaan kompromissiteksti tarjoaa tarvittavaa joustavuutta jäsenmaille. HU mukaan yleisnäkemyks on hyvä pohja keskusteluille parlamentin kanssa.

PT kertoi käsitellyn jäteveden uudelleenkäytön olevan Portugalille ainoa tapa saada lisää vettä. Uudelleenkäyttö on hyvä mahdollisuus, jota EU edistää luomalla yhteiset säännöt standardit. PT on aloittanut projekteja 52:lla jätteenkäsittelylaitoksella vedenkäsittelyn parantamiseksi.

ES mukaan läpinäkyvät yhteiset standardit hyödyttävät sekä EU:ta sekä kolmansia maita. ES on harjoittanut veden uudelleenkäyttöä säännöllisesti jo vuodesta 2007. Onnettomuuksia, jotka vaarantaisivat ihmisterveyden ei ole tapahtunut, mutta ES on varuillaan ja valmis parantamaan standardeja annetun ehdotuksen ja tieteellisen tiedon mukaan. ES pitää hyvänä, että ehdotusta voidaan soveltaa hyvin eri maiden tilanteisiin.

UK harjoittaa veden uudelleenkäyttöä tällä hetkellä vähän. UK mukaan selkeät, harmonisoidut ja yhteiset säännöt voivat lisätä kiinnostusta veden uudelleenkäyttöön ja edistää kiertotaloutta ja käsitellyn jäteveden käyttöä resurssina. Myös FR omaa hyvää kokemusta veden uudelleenkäytöstä.

HR, EE, SE, SI eivät vielä koe veden puutetta tai hyödynnä veden uudelleenkäyttöä, mutta pitävät ehdotusta tarpeellisena riittävien vesiresurssien turvaamiseksi.

IT, EE, CZ, SI, HU pitävät asetettuja minimivaatimuksia tärkeänä ihmisterveyden ympäristön suojelemiseksi. DE, SK, DK olisivat toivoneet tiukempia minimivaatimuksia. Myös SE, CZ, SK olisivat toivoneet kunnianhimoisempaa esitystä ja tiukempia standardeja esim. lääkeaineilta ja vaarallisilta aineilta suojautumiseksi. LT pitää lauseketta minimivaatimusten uudelleenarvioinnista hyvänä keinona vastata jäsenmaiden huoliin ihmisten terveydestä ja ympäristöstä. CZ tukee ehdotusta ainoastaan sen pohjalta, että luottaa komission arvioivan minimivaatimuksia uuden tieteellisen tiedon vaatiessa. SK pitää lauseketta uudelleenarvioinnista hyvänä, mutta pidättäytyi äänestämästä. CZ, DE, LU, SE ja DK toivoivat, että artiklan 13 uudelleentarkastelu olisi sitova velvoite komissiolle.

BE pitää asetusehdotusta selkeänä kehikkona, jossa määritellään hyvin eri toimijoiden vastuut ja roolit. PL mukaan yhteistyö jäsenmaiden välillä ja kansalaisten tuki ovat tärkeitä seikkoja veden uudelleenkäytön edistämiseksi.

EL mukaan veden uudelleenkäyttöä on harjoitettu jo tuhansia vuosia sitten. EL pitää hyvänä annettua uutta kehikkoa ja uusia konsepteja veden uudelleenkäytölle, näiden avulla suojellaan vesiresursseja ja edistetään kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. EL mukaan asetuksen avulla voidaan houkuttaa investointeja ja luoda uusia työpaikkoja. EL pitää tärkeänä, että asetuksessa tehdään selväksi, että veden uudelleenkäyttö vaatii tiukkoja sääntöjä ja jatkuvaa valvontaa.

LT pitää asetusta tärkeänä työkaluna vesipuitedirektiivin täytäntöön panemiseksi paikallisella tasolla. LT mukaan riskien hallinnan varmistaminen ja laatuindikaattorin sisällyttäminen kaikkeen EU-

lainsäädäntöön on tärkeää. AT mukaan asetuksen ydin kysymys on sen ulottuvuus (scope). DK olisi toivonut laajempaa toiminta-alaa kattamaan muutkin sektorit kuin maatalouden kastelu.

Komissio kommentoi asetuksen kunnianhimon tason kertomalla minimivaatimusten olevan linjassa tieteellisen tiedon kanssa. Komissio tarjoaa apua Suomelle ja parlamentille jatkotyössä.

Keskustelujen päätteeksi yleisnäkemyks hyväksyttiin.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

5. Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointi

Keskustelu

Ministeri Gavrilescu esitteli ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin (European Implementation Review, EIR) käsittelytilanteen. Ministerit kävivät näkemysten vaihdon puheenjohtajan kysymysten pohjalta.

Komission mukaan EIR antaa mahdollisuuden käydä objektiivista keskustelua siitä, missä tilanteessa jäsenmaat ovat lainsäädännön soveltamisen suhteen. Edistystä on tapahtunut, mutta tehtävää on vielä paljon. EU:n vihreän viikon aikana nuorilta tuli pyyntöjä poliitikkojen suuntaan, että vihreästä Euroopasta on tullava myös politiikkojen pääpaino.

Komission mukaan ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnista on käyty useita hedelmällisiä vuoropuheluita, mutta konkreettisia toimia tarvitaan. Komission mielestä temaattiset keskustelut olisivat tärkeitä. Neuvosto voisi pitää yhteisiä kokouksia esimerkiksi maatalous- ja liikenneneuvostojen kanssa, jotta saataisiin kattavampi kuva haasteista ja integrointiratkaisuja, sekä edistettäisiin koherenssia.

Komission mukaan toimiva julkishallinto ja avoimuus ovat tärkeitä sidosryhmien sitouttamiseksi. Agenda 2030 -linjan mukaisesti julkishallinnon tulee olla osallistavaa. Komissio kannustaa ministeriöitä tekemään yhteistyötä konkreettisista implementointitoimista. Myös viestintää eri toimijoiden välillä tulisi parantaa. Komissio kannustaa toimijoita jakamaan keskenään parhaita käytäntöjään EIR-Peer2Peer -työkalun avulla. Komissio pyysi jäsenmailta ehdotuksia täytäntöönpanon parantamiseksi.

Keskustelussa 21 jäsenmaata (ES, HU, NL, FR, LT, AT, SE, LV, EE, BG, UK, PL, IT, MT, DE, HR, PT, DK, BE, CZ, LU, SK) käytti asiassa puheenvuoron. Kaikki puheenvuoron käyttäneet jäsenmaat pitivät EIR-prosessia hyvänä työkaluna ympäristöpolitiikan täytäntöönpanon tason ja puutteiden arvioimiseksi. Jäsenmaat tukivat komission näkemystä täytäntöönpanoon vaikuttavista tekijöistä, kuten hallinnon roolia, eri hallinnon tasojen välisen yhteistyön merkitystä, ympäristö- ja ilmastopolitiikan integroimista eri politiikan aloihin, sekä politiikan johdonmukaisuuden merkitystä.

ES mukaan on tärkeää tuoda esiin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon myönteisiä vaikutuksia, kuten ihmisoikeuksien suojeleminen ja ilmastomuutoksen torjunta. ES painotti myös teollisuuden ja teknologian roolia: digitaaliagenda edistynyt viime vuosina paljon, ja esim. satelliittidatalla ja geolokalisatiota voitaisiin hyödyntää enemmän. ES painotti tarvetta joustavuudelle ja eri hallintotasojen (esim. Espanjan itsehallintoalueet) huomioimiselle.

SE mukaan kunnianhimoiset ympäristö- ja ilmastotavoitteet eivät riitä, ainoastaan täytäntöönpano johtaa konkreettisiin tuloksiin. SE antoi esimerkkejä täytäntöönpanotoimista Ruotsissa. Ruotsissa sovelletaan ja on sovittu horisontaaleista ja yhteisistä ympäristötavoitteista. Käytössä on myös taloudellisia kannustimia, kuten veroja.

PL pohti, ovatko asetetut ympäristötavoitteet sellaisia, jotka huomioivat jäsenmaiden kehityksen tason ja erityispiirteet? EIR-raportissa on PL mukaan väärää ja vanhentunutta tietoa, joka tulisi korjata. PL korosti myös instituutioiden välisen tiedonvaihdon ja digitaalitekniologioiden merkitystä.

EE pitää tärkeänä, että EIR-prosessiin sisällytetään kaikki relevantit politiikan alat ja otetaan huomioon innovaatiot ja kehityskulut. Taloudelliset keinot (esim. kulutusverot) ovat EE:n mukaan yksi tapa integroida ympäristöasiat muihin politiikanaloihin. EE:n mukaan digitalisaatio on parantunut ympäristön tilaa ja kilpailukykyä, ja tätä prosessia voitaisiin tehostaa myös EIR:issä.

FR haluaa tehdä enemmän luonnon monimuotoisuuden eteen, mutta kaikkien politiikan lohkojen ja asianmukaisten ministeriöiden tulisi ryhtyä toimeen tilanteen parantamiseksi. HR selvittää parhaillaan, mitä voidaan tehdä yhteistyön lisäämiseksi julkisen ja yksityisen sektorin välillä. EU:n hallinnon parantamiseksi tarvitaan lisää koulutusta ja digitalisaation laajempaa käyttöönottoa. Lisäksi tarvitaan valvontaa ja tarkastuksia. HR peräänkuuluttaa myös uusia välineitä: verotusta, ekomerkitöjä, ja vihreitä julkisia hankintakriteerejä.

LT pitää maaraportteja hyödyllisinä vahvuuksien ja heikkouksien arvioimiseksi ja vuoropuhelun aikaansaamiseksi esimerkiksi työmarkkinaosapuolien ja toimivaltaisten viranomaisten välillä. LT mukaan ympäristö- ja ilmastotavoitteet tulisi mainita suunnitteluasiakirjoissa esim. energian, liikenteen ja maatalouden alalla.

Useat jäsenmaat (LT, PT, NL, LU) korostivat puheenvuoroissaan maatalouden roolia ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. LT ja PT mukaan EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa (CAP) suorat tuet tulisi yhdistää ympäristöystävällisiin toimenpiteisiin. PT totesi maataloussektorin olevan erityinen haaste, jonka ratkaisemiseksi tarvitaan EU:n ja kansallisen tason politiikkoja.

HU mukaan EIR-prioriteettiluettelo, vertaistalouden hyödyntäminen ja vuoropuhelu auttavat täytäntöönpanon puutteiden havaitsemisessa. HU pitää subsidiaariteettiperiaatetta tärkeänä. HU pitää kaikkien jäsenmaiden osallistumista tärkeänä, ja korosti tarvetta kannustimille ja verotuksen kaltaisille keinoille.

IT painotti, että paikallis- ja aluetasolla tulee olla riittävä käsitys tavoitteista ja keinoista niihin pääsemiseksi. IT mukaan tärkeää on parantaa kansallisen tason koordinaatiota. IT mukaan EU:n tasolla tarvitaan TAIEX-ohjelman kaltaisia hyviä välineitä. Olemassa olevat politiikat on otettava huomioon ja niiden synergiaedut pyrittävä maksimoimaan.

AT mukaan laajempikin mielipiteiden vaihto täytäntöönpano-ongelmista saattaisi hyödyttää. AT katsoo, että ympäristötavoitteiden integraatio voitaisiin parhaiten toteuttaa EU:n tasolla silloin kun työstämme strategioita. Myös tuleva 8EAP olisi hyvä keino tarkastella synergioita. AT nosti esiin yleisten asioiden neuvoston mainitseman kattavan kehitysstrategian ja näki, että se voisi antaa hyviä keinoja täytäntöönpanon parantamiseksi.

SK ehdotti EIR-prosessin intervallin pidentämistä 3–4 vuoteen, jotta haasteisiin voitaisiin keskittyä paremmin. Myös CZ piti syklin pidentämistä mahdollisena keinona ympäristötavoitteiden paremmaksi integroimiseksi eri politiikan aloille. SK pitää tärkeänä, että sektorikohtaiset politiikat laaditaan SDG-tavoitteiden mukaisesti.

BG mukaan monivuotisessa rahoituskehyksessä tulisi varata riittävästi rahoitusta EU:n kunnianhimoisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Tarvitaan rahoitusmekanismeja ja ympäristöpolitiikan valtavirtaistamista muihin politiikan aloihin täytäntöönpanon parantamiseksi. BE mukaan investoinnit

ja rakennerahaston varat EU:ssa olisi saatava liikkeelle. LU mukaan hallinnolle tarvitaan riittävät resurssit. LU mukaan SDG tavoitteet ja EIR tuulee ottaa komission viisivuotisojelmassa huomioon.

Muut asiat

6. a) Puhdas maapallo kaikille: Strateginen pitkän aikavälin visio ilmastoneutraalista taloudesta *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

Ministeri Gavrilescu esitteli asian käsittelytilanteen. Komission 2018 antaman tiedonannon pohjalta käynnistyi keskustelu EU:n pitkän aikavälin strategiasta. Eurooppa-neuvosto pyysi maaliskuussa 2019 tehostamaan työtä pitkän aikavälin strategian eteen. Asiasta keskusteltiin myös kesäkuun Eurooppa-neuvostossa. Romanian puheenjohtajakaudella asiaa on käsitelty useissa sektorikohtaisissa neuvostoissa.

Komission mukaan keskustelu on ollut hyvin rikasta. Jäsenvaltiot ovat pääosin samaa mieltä siirtymästä, joka antaisi mahdollisuuden talouskasvuun, työpaikkoihin, teknologian kehitykseen, investointien lisäämiseen innovaatioissa ja tutkimuksissa jne. Edessä on kuitenkin sosiotaloudellisia ja alueellisia haasteita. Kesäkuun Eurooppa-neuvoston kokouksessa jäsenmaiden suuri enemmistö kannatti tavoitetta saavuttaa ilmastoneutraalius EU:ssa vuoteen 2050 mennessä. Komissio painotti, että lopputuloksen tulee olla tasapainoinen, ja siirtymän reilu kaikille osapuolille.

Komissio pitää positiivisena, että Eurooppa-neuvostossa keskityttiin siihen, miten tavoite voidaan saavuttaa, ja millaisia ajureita ja kannustimia tarvitaan. Komissio painotti EU:n budjetin roolia ja kertoi MFF:n hyväksymisen jälkeen EU:lla olevan uusia toimia tavoitteen edistämiseksi. Esim. Horisontti Eurooppa -ohjelmaa tullaan muokkaamaan siten, että ilmasto on keskiössä, InvestEU ja koheesiorahastot tulee laittaa tehokkaaseen käyttöön muutoksen tukemiseksi.

Komissio pitää tilannetta positiivisena askeleena kunnianhimoisen pitkän aikavälin ilmastostrategian hyväksymiseksi. Strategia tulisi hyväksyä vuoden 2020 alussa. Komission mukaan EU on lisännyt ilmastokunnianhimoaan jatkuvasti, ja EU:n 2050 ilmastoneutraaliusvisio on näin ollen ulottuvillamme.

Keskustelussa 16 jäsenmaata (PL, SE, IE, PT, NL, IT, LU, EE, FR, ES, DK, SI, UK, AT, HU ja DE) käytti asiasta puheenvuoron. Enemmistö puheenvuoron käyttäneistä maista (SE, IE, PT, NL, IT, FR, ES, DK, SI, UK, AT) osoitti tukensa EU:n hiilineutraalisuustavoitteelle vuoteen 2050 mennessä. Moni maa ilmaisi tukensa Suomelle tulevana pj-maana tämän työn edistämisessä.

PL kiitteli asian käsittelyä sektorineuvostoissa. PL on sitoutunut tekemään omat ratkaisunsa vuoden loppuun mennessä. EU:n ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä edellyttäisi kaikkien keinojen käyttöä. Päätöksen EU:n visiosta täytyy perustua perusteelliseen pohjatyöhön. PL haluaa toteuttaa Pariisin sopimusta, mutta maiden erilaiset taloudelliset mallit tulisi ottaa huomioon ja tavoitteet määritellä eri tavoin eri alueiden, maiden ja teollisuuden alojen välillä. PL korosti tarvetta kompensatiomekanismeille niille alueille ja teollisuudenaloille, joille siirtymä ilmastoneutraaliuteen on vaikeampaa.

IE korosti, että EU:n on osoitettava muille maille ja elinkeinoelämälle valmiutta tehdä enemmän yksityisten investointien houkuttelemiseksi. IE nosti myös esiin, että eri maiden näkökulmat ja lähtökohdat tulisi huomioida. PT korosti yhteisvastuun, solidaarisuuden ja kompromissiratkaisun tarvetta.

NL ja DE pitävät tärkeänä kysymyksenä sitä, miten 2050 tavoitteeseen päästään, ja millä edellytyksin yhteisymmärrys voidaan saavuttaa. NL peräänkuuluttaa komissiolta toimia (ml. framework), jotta EU:sta voi tulla globaali johtaja kohti ilmastoneutraaliutta mentäessä.

IT piti tärkeänä EU:n pitkän aikavälin strategian tavoitteiden selventämistä ja peräänkuuluttaa kestävämpää kehitysmallia, myös kustannusnäkökulmasta. LU ja UK pitävät kaikkien sektorien osallistumista tärkeänä.

LU ja FR korostivat tarvetta korottaa EU:n 2030 päästövähennyslupausta. FR mukaan COP25 kokouksessa tulisi voida vahvistaa EU:n 2050 ilmastoneutraalivisio sekä sen aikomus korottaa päästövähennyslupausta (NDC).

EE kertoi periaatteessa tukevansa nettonolla 2050 tavoitetta. EE pitää strategiaa mahdollisuutena, ei taakkana, mutta kertoi asian vaativan ponnisteluja tietyillä sektoreilla. EE uskoo saavansa kantansa päätökseen syksyllä.

ES mukaan tavoite ja aikataulu sen saavuttamiseksi ovat selvillä, ja nyt neuvoston ja komission tulee viedä asiaa eteenpäin. Tarvitaan kompromisseja ja selkeät tavoitteet riskien ja kustannuksen välttämiseksi ja menestymismahdollisuuksien takaamiseksi.

HU mukaan aiheen tulisi säilyä korkealla poliittisella esityslistalla. HU on sitoutunut sen talouden muuttamiseen, hiilen poistamiseen taloudesta ja vuoden 2030 tavoitteeseen. HU peräänkuulutti 1) hyvää suunnittelua ideologisen keskustelun sijaan, myötätuntoa niille jäsenmaille, joille siirtymä on vaikeampi, 3) teknologista neutraalisuutta. Tarvittaisiin vaikutusten arviointia ilmastoneutraalius 2050 -tavoitteesta, sekä riittävää rahoitusta. Asialla on myös linkki keskusteluihin EU:n monivuotisista rahoituskehyksistä.

Komissio alleviivasi, että jos EU osoittaa nettonollapäästöjen olevan mahdollista niin muu maailma seuraa omilla toimillaan. Komission mukaan EU on jo nyt osoittanut johtajuutta, kehittänyt tarvittavaa teknologiaa, ja osoittanut kykenevänsä toteuttaa oikeuden mukaista siirtymää. Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien toimeenpano on tärkeää. Komission mukaan kaikki tarvittavat välineet tavoitteen saavuttamiseksi on, tarvitsemme strategian. Liittyen tiettyjen jäsenmaiden toiveeseen korottaa EU:n 2030 päästövähennystavoitetta Canete korosti, että EU:n ilmasto- ja energialainsäädäntö sisältää välitarkastelulausekkeet.

b) Tiedonanto: Yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnokset *Komissio esittelee*

Ilmastokomissaari Cañete kiitti jäsenmaita hyvästä työstä kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmaluonnosten laatimiseksi. Komissio pyrkii tarjoamaan jäsenmaille tukea suunnitelmien viimeisteleminen vuoden loppuun mennessä. Lopulliset suunnitelmat on komission mukaan laadittava siten, että ne ovat yhdenmukaiset pitkän aikavälin strategioiden kanssa.

Komissio on enimmäkseen tyytyväinen suunnitelmien kunnianhimon tasoon, ja tarvittavien parannusten tekemiseen on aikaa. Suunnitelmat ovat linjassa EU:n vuoden 2030 40% päästövähennystavoitteen kanssa, mutta mm. uusiutuvien ja energiatehokkuuden osalta suunnitelmissa on parantamisen varaa. Komission mukaan jäsenmaiden tulisi sisällyttää suunnitelmiin selkeitä mitattavia kansallisia tavoitteita.

Yhteensä 16 jäsenmaata on saanut komissiolta suosituksen selventää suunnitelmia tai tehdä lisätoimia non-ETS-sektorilla tavoitteisiin pääsemiseksi, kun taas 8 jäsenmaata saattavat jopa ylittää tavoitteet. Liikenteen osalta komissio kertoi uusien henkilöautojen päästöjen ja autojen määrän kasvaneen, ja peräänkuulutti autovalmistajilta päästövähennystoimia tavoitteisiin pääsemiseksi.

c) Käsittävänä oleva säädösehdotus

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Merenkulkualan tarkkailu- raportointi- ja todentamisasetus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Ministeri Gavrilesco kertoi komission ehdotuksen sisällöstä sekä käsittelytilanteesta. Romanian kaudella työ käynnistettiin teknisellä tasolla eteenpäin, ja monia kysymyksiä on ratkaistu. Suomen tulee puheenjohtajakaudellaan viedä käsittelyä eteenpäin.

Komissio korosti, että on tärkeää pitää kiinni voimassaolevan asetuksen keskeisistä osista, ml. tavoite edistää energiatehokkaiden ratkaisujen käyttöönottamiseksi.

MT, CY ja EL käyttivät asiasta puheenvuoron ja tukivat EU:n MRV-järjestelmän yhdenmukaistamista kansainvälisen merenkulkujärjestön (International Maritime Organization, IMO) globaaliin tiedonkeruujärjestelmään. MT ja CY korostivat, että yhdenmukaistaminen vähentäisi hallinnollista taakkaa. MT oli huolissaan, siitä että asetusehdotuksen käsittelyssä keskustelut näyttäisivät johtavan pois päin yhdenmukaistamisesta, mikä voisi johtaa kaksinkertaiseen raportointiin. MT totesi odottavansa tasapainoista lähestymistapaa FI-kaudella. CY:lle optimaalisin ratkaisu olisi järjestelmien täydellinen yhdenmukaistaminen, mutta CY on valmis tarkastelemaan myös muita käytännöllisiä ratkaisuja. EL korosti, että asia on sille hyvin tärkeä. EL mukaan komission esitys ei täytä hyvän lainsäädännön vaatimuksia, sillä ehdotuksessa ei tosiasiallisesti yhdenmukaistettu EU:n ja globaalin tason järjestelmiä, vaan ennemminkin ehdotettiin vain teknisten parametrien harmonisointia, eikä ehdotus näin ollen mahdollistaisi tasavertaisia kilpailumahdollisuuksia merenkulkualalle. Lastitietojen yksityiskohtainen raportointi voi olla ongelma tiedon luottamuksellisuuden vinkkelistä.

Komissio korosti EU:n ja IMO:n järjestelmien välillä olevan tiettyjä keskeisiä eroja. Komission mukaan yhdenmukaistaminen vaarantaisi EU:n järjestelmää positiiviset puolet, avoimuuden ja datan verifiointin, sekä mahdollisesti heikentäisi kannustimia energiatehokkaiden ratkaisujen käyttöönottoon. Komissio korosti tarvetta säilyttää tiettyjä periaatteita EU:n MRV-järjestelmässä ympäristöintegriteetin takaamiseksi.

d) Hiilen hinnoittelua ja lentoveroja käsittelevä konferenssi

(Haag, 20.–21. kesäkuuta 2019)

Alankomaiden valtuuskunnan tiedotusasia

Alankomaiden valtuuskunta esitteli Haagin konferenssin kokouksen antia. Kokouksessa todettiin, että negatiivisten vaikutusten välttämistä lentolippujen hinnoissa tulisi pohtia. Globaali lähestymistapa olisi paras, esim. globaali lippuvero tai kerosiinivero. Tämä vaatisi saman mielisten maiden koalitiota. Tähän liittyen NL on pyytänyt esittämään ehdotuksia negatiivisten ulkoisten tekijöiden selvittämiseksi ja ratkaisujen etsimiseksi.

LU käytti puheenvuoron ilmaistakseen tukensa NL aloitteelle.

Komissio ilmaisi olevansa iloinen, että konferenssi järjestettiin. Komission mukaan ilmailualan panos ilmastotavoitteisiin on haaste mutta välttämätöntä. Komissio katsoo, että verotuspolitiikka on tärkeä instrumentti tavoitteiden saavuttamiseksi: veroilla tulisi kannustaa energiatehokkuuteen ja kasvihuonekaasujen rajoittamiseen. Komission mukaan konferenssi vahvisti tarpeen yhteisille toimille. Tarvitaan erilaisten toimenpiteiden yhdistelmä ja huolellinen analyysi vaihtoehtojen vaikutuksista. Verotus tulisi nähdä osana laajempaa politiikkatoimien kokonaisuutta.

e) Työpaja aiheesta ”Tuleva ympäristöalan toimintaohjelma”

(Hainburg, Itävalta, 11.–12. kesäkuuta 2019)

Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia

Itävallan valtuuskunta esitteli Hainburgin työpajan tulokset. Työpajassa EU:n ympäristöalan toimintaohjelman merkitystä korostettiin, ja enemmistö jäsenmaista puolsi 8. ympäristöohjelmaa. Tulevassa ympäristöalan toimintaohjelmassa tulisi hyödyntää Agenda 2030 -puitteistoa ja keskittyä entistä enemmän ilmastotavoitteisiin ja kiertotalouteen. Myös 7. ympäristöohjelman tavoitteiden tulisi päteä edelleen.

DK käytti asiasta puheenvuoron ja painotti, että on tärkeää aloittaa 8. toimintaohjelman valmistelutyö. Tulevalta ympäristöohjelmalta DK odottaa ehdotusta myrkyttömän ympäristön strategiasta. DK osoitti Suomelle tukensa 8. ympäristöohjelmaa koskevien päätelmien aikaansaamiseksi.

Komission kiitti työpajasta ja painotti, että ilmasto- ja ympäristöpolitiikan on kuljettava käsi kädessä. Kestävien järjestelmien kehittäminen vie aikaa ennen kuin pääsemme Pariisin sopimuksen tavoitteisiin.

f) Mahdolliset EU:n toimet puhtaan liikkuvuuden ja erityisesti sähköisen liikkuvuuden edistämiseksi

Bulgarian valtuuskunnan tiedotusasia

Bulgarian valtuuskunta esitteli asian. Puhdas liikkuvuus edistäisi ilmastoneutraalia taloutta ja parantaisi EU:n kansalaisten terveyttä. BG ehdottaa uuden välineen perustamista ja riittävän rahoituksen varaamista monivuotisesta rahoituskehyksestä infrastruktuuriin viherryttämiseksi. Rahasto voisi tukea puhdasta liikkuvuutta edistäviä hankkeita. Hankkeiden turvallisuus ympäristön ja ihmisten kannalta tulisi myös arvioida. BG vaatii komissiolta selvitystä mahdollisuuksista edistää puhdasta liikkuvuutta.

Kuusi jäsenmaata (HU, LT, CZ, PL, SK ja LU) käytti puheenvuoron asiassa. HU ja LU painottivat liikenteen päästöjen vähentämisen merkitystä. HU, LT, CZ ja PL kertoivat vanhojen autojen maahantuonnin korkeamman BKT:n maista (PL) olevan ongelma, ja korostivat tarvetta EU-tason toimille ongelman ratkaisemiseksi. LT on jo vaatinut lainsäädäntötoimia vanhojen autojen virtojen vähentämiseksi maiden välillä.

PL tukee kaikkia toimia, jotka auttavat ratkaisemaan ilmansaastumiseen liittyvät ongelmat. PL tukee ehdotusta puhtaan liikkuvuuden rahastosta, ja painotti, että komission tulisi selvittää mahdollisuuksia rahaston perustamiseksi. SK näki, että komissio voisi etsiä mahdollisia lainsäädännöllisiä vaihtoehtoja ongelman ratkaisemiseksi.

LU mukaan tarvitaan nopea siirtymä nollapäästöisiin ajoneuvoihin (sähköautoihin) koko EU:ssa. LU mukaan tällaista rahoitusinstrumenttia tulisi pohtia osana monivuotisesta rahoituskehyksestä käytäviä neuvotteluja. LU pitää tärkeänä kuluttajien tietoisuuden lisäämistä esimerkiksi ajoneuvojen päästöistä, latauspisteiden määrästä ja sijainnista, ja kannattaa tiettyä maksua ajoneuvoista päästön mukaan.

Komission mukaan uutta ajoneuvokantaa on tullut jo markkinoille, mutta ongelmana on latausinfrastruktuuri epätasainen jakautuminen. Sähköisten ajoneuvojen hidas käyttöönotto on estänyt investointeja infrastruktuuriin. Uusissa direktiiveissä latausinfrastruktuuri on jo otettu huomioon. Komissio on korvamerkinnyt rahoitusta 350 miljardin euron arvosta, ja vuosina 2014-2020 koheesiorahastosta on allokoitu yli 70 miljardia euroa näille aloille. Jatkossa EU:lta tarvitaan merkittävää taloudellista tukea vähäpäästöiseen liikenteeseen ja tähän tarvittavaan infraan.

g) Selvitys äskettäisistä kansainvälisistä kokouksista

**i) Baselin (COP 14), Rottedamin (COP 9) ja Tukholman (COP 9) yleissopimusten osapuolten kolmoiskonferenssi
(Geneve, 29. huhtikuuta – 10. toukokuuta 2019)**

Ministeri Gavrilescu esitteli Geneven huhtikuisen kolmoiskonferenssin pääasialliset tulokset. Hyviä tuloksia saatiin aikaan, esimerkiksi Baselin yleissopimuksessa sekalaisen muovijätteen viennin rajoittamiseksi sekä rajat ylittävien muovijättesiirtojen valvonnan tiukentamiseksi. Rottedamin yleissopimuksen osalta saavutettiin vihdoinkin EU:n pitkäaikainen neuvottelutavoite, kun sopimuksen valvontamekanismi nyt perustettiin sopimuksen yhteyteen. Rottedamin sopimuksen liitteeseen III ehdotettiin kahta uutta vaarallista ainetta.

Komission mukaan oli positiivista, että vaatimustenmukaisuusmekanismi hyväksyttiin Rottedamin sopimuksen kohdalla. Baselin sopimuksen osalta komissio piti muovijätteiden parissa saavutettua tulosta edistyskentä. Rottedamin ja Tukholman yleissopimusten liitteisiin lisättiin aineita ja päätettiin aineiden valmistuksen ja käytön lopettamisesta, mutta tietyt kemikaalit jäivät lisäämättä, ja komissio pitää tarpeellisena jatkaa prosessia like minded -osapuolten kanssa. EU tunnustetaan yhä tärkeimpänä kumppanina esim. Kiinan toimesta. Komission mukaan EU:n olisi kuitenkin saatava asiantuntijoitaan enemmän mukaan erilaisiin toimielimiin EU:n roolin vahvistamiseksi.

EE, NL, DE, SE ja FR käyttivät asiasta puheenvuoron. Jäsenmaat pitivät kokousta menestyksekkäänä. EE pitää globaalin tietostrategian kehittämistä erityisen tärkeänä, ja ilmaisi halunsa osallistua aktiivisesti tulevaisuuden politiikan muodostamiseen. NL painotti tarvetta EU:n sisäisille toimille käsittelykapasiteetin lisäämiseksi muovijätteiden viennin vähentämiseksi. FR, SE pitivät tärkeänä, että EU kantaa oman vastuunsa, niin että jätteitä ei lähetetä maihin, joilla ei ole kykyä käsitellä niitä, ja painottivat tämän täytäntöönpanon merkitystä OECD-maissa ja kehitysmaissa. DE piti kolmikantakonferenssin tavoitteita erinomaisina. EU tarvitsee yhtenäisen puitteiston 2030-jälkeiselle ajalle. DE myös korosti SAICM-lähestymistavan merkitystä kansainvälisessä kemikaalien hallinnassa.

**ii) YK:n ympäristökokouksen neljäs istunto (UNEA-4)
(Nairobi, 11.–15. maaliskuuta 2019)**

Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Ministeri Gavrilescu esitteli Nairobissa järjestetyn kokouksen pääasialliset tulokset. Kokouksessa kiertotalouden roolia vahvistettiin: kiertotalous otetaan jatkossa huomioon kestävä kehityksen tavoitteisiin pyrittäessä, ja sen avulla pyritään merkittävästi vähentämään kertakäyttömuovien käyttöä lähivuosina. Hyvistä neuvotteluista huolimatta kaikessa ei edistytty niin paljon kuin olisi toivottu. Neuvoteltavien tekstien määrä on merkittävä haaste, ja valmistelutyötä on tärkeää virtaviivaistaa ennen 5. UNEA-kokousta (2/2021). Valmistelutyötä johtaa uusi puheenjohtaja Norja.

Komission mukaan UNEA-kokous oli menestys ja yksimielisyys saavutettiin useissa asioissa. Ministerijulistus sisältää monia positiivisia elementtejä, kuten kiertotalouden rooli, kestävä kulutus ja sukupolvijulistus. Komission mukaan EU nähdään vahvana ja vaikutusvaltaisena toimijana kansainvälisissä neuvotteluissa.

**h) G7- ympäristöministerikokous (Metz, Ranska, 5. toukokuuta 2019)
*Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia***

Ranskan valtuuskunta kertoi G7-ympäristökokouksen tärkeimmistä tuloksista. Kokouksessa keskusteltiin siitä, miten tärkeää on saada konkreettisia ratkaisuja ja rahoitusta luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseksi.

IT käytti asiasta puheenvuoron ja kertoi, että seuraava kokous pidetään Napolissa joulukuussa 2019.

Komission mukaan EU johtaa biodiversiteettitoimia. Luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen vaatii komission mukaan toimia eri sektoreilla ja politiikan aloilla. Komission pitää tärkeänä, että biodiversiteettipöytäkirja hyväksytään.

**i) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)**

Life-asetus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Ministeri Gavrilescu kertoi Life-asetuksen käsittelytilanteesta. Romanian puheenjohtajakaudella asiasta saavutettiin yhteisymmärrys Euroopan parlamentin kanssa. Ehdotukseen liittyvät työt jatkuvat, kun Eurooppa-neuvostolta saadaan päätös monivuotisesta rahoituskehystä.

Komission mukaan uusi Life-asetus tulee keskittymään ympäristönsuojeluun ja ilmastomuutoksen vaikutusten lieventämiseen, ja tukee siirtymää vähähiiliseen energiankäyttöön. Asetus tunnustaa integroitujen projektien merkityksen, jotka osaltaan toimivat kannustimena ympäristösuunnitelmien ja strategioiden toteuttamiseen paikallisella, alueellisella, alueiden välisellä ja kansallisella tasolla. Komission mukaan on tärkeää säilyttää ehdotuksesta saavutettu yhteisymmärrys.

PL käytti asiasta puheenvuoron, ja esitti, ettei asetusehdotuksessa ole huomioitu kaikkien jäsenmaiden toiveita. PL vastustaa saavutettua yhteisymmärrystä ja näkee, että muutamaa artiklaa tulisi vielä muokata huomioimaan paremmin ohjelman kestoon, maantieteelliseen tasapainoon sekä hankkeiden laatuun annettuja kommentteja.

j) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Suomen valtuuskunnan tiedotusasia

Ympäristö- ja ilmastoministeri Mikkonen esitteli Suomen tulevan puheenjohtajuuskauden ohjelman ja kiitti samalla Romaniaa hyvästä työstä. Ministeri Mikkonen kiitti jäsenmaiden kollegoita tänään saamastaan tuesta ja kannustuksesta tulevalle puheenjohtajakaudelle.

Suomen puheenjohtajuuskauden teemana on ”Sustainable Europe, Sustainable Future”. Ympäristöalan painopisteitä puheenjohtajuuskaudella ovat ilmastomuutos, kiertotalous ja biodiversiteetti. Suomi valmistelee EU:n kannat YK:n ilmastopöytäkirjan osapuolikokoukseen joulukuulle 2019, sekä päätelmät EU:n 8. ympäristöalan toimintaohjelmasta, kiertotaloudesta, biodiversiteetistä (vuoden 2020 jälkeen) ja mahdollisesti ilmanlaadusta. Puheenjohtajakaudellaan Suomi edistää kunnianhimoisesti keskenjääneiden lainsäädäntöehdotuksien käsittelyä.

Neuvoston päätteeksi Romanian ministeri Gavrilescu kiitti jäsenmaista hyvästä yhteistyöstä ja toivotti menestystä Suomen puheenjohtajuuskaudelle.

Lopuksi komissio kiitteli Suomen puheenjohtajuuskauden ohjelmaa, erityisesti ilmasto-, kiertotalous- ja biodiversiteettipainopisteitä sekä Suomen halua saattaa päätökseen veden uudelleenkäyttöä, juomavettä ja Life-asetusta koskevat lainsäädäntöehdotukset. Komissio myös onnitteli Romaniaa menestyksekkästä puheenjohtajakaudesta.

Suomen edustajat

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Baselin sopimus, hiilidioksidi, ilmastonmuutos, jätevesi, kemikaalit, lentoliikenne, LIFE, Rotterdamin sopimus, Seitsemäs ympäristötoimintaohjelma / 7. ympäristöohjelma, vedenlaatu, ympäristö, ympäristösopimukset, puheenjohtajuus
Hoitaa	LVM, STM, TEM, UM, YM
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, MMM, OKM, OM, PLM, SM, TULLI, VM, VNK, VTV
